

О. М. Шуплат, асист. кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

МУНІЦИПАЛЬНІ ОБЛІГАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ПІДГОТОВЦІ ДО ПРОВЕДЕННЯ «ЄВРО—2012» В УКРАЇНІ

Сучасну економіку більшості країн світу неможливо уявити без розвиненої інвестиційної сфери, яка є важливою ланкою її ринкового механізму. Ступінь сформованості інвестиційного ринку, в тому числі й у сфері туризму, є індикатором рівня економічних перетворень у кожній державі. Тому одним із головних завдань уряду є створення конкурентоспроможного національного туристичного продукту, здатного максимально задовільнити туристичні потреби населення країни, іноземних туристів та забезпечення на цій основі комплексного розвитку регіонів за умови збереження екологічної рівноваги та культурної спадщини.

Для розвитку туристично-рекреаційної сфери Україна має сприятливе географічне і геополітичне розташування, унікальні природні та кліматичні ресурси, багату історико-культурну спадщину. Основними складовими туристичної індустрії України є: 3300 санаторно-курортних та оздоровчих закладів; 1420 готельних комплексів; понад 130 тис. пам'яток архітектури; 60 історико-культурних заповідників; 4 біосферних заповідники; 17 національних парків; 16 природних заповідників; більш ніж 5 тис. туроператорів та турагентів.

У 2012 році Україна разом з Польщею проводитиме Чемпіонат Європи з футболу. Попередниками у проведенні таких змагань були зазвичай економічно розвинені й усталені в плані політичного устрою країни. Реалії, які склалися в нашій державі, вимагають трансформації державного підходу щодо залучення інвестицій. Перед урядом постають чіткі та невідкладні завдання, від виконання яких залежить імідж України на світовому ринку загалом. Негайної розробки потребують законопроекти про особливості залучення іноземних інвестицій, запровадження нових для України, але вже відомих у світі форм та способів підтримки інвестицій. Адже 80 % витрат на проведення Євро—2012, що складає 126 млрд грн, мають покрити залучені кошти.

Порівнюючи світовий досвід організації туризму з сьогоднішнім станом його в Україні, треба відмітити, що між ними існує значний розрив. Для його подолання необхідно створити сприятливий інвестиційний клімат, оскільки світова практика свідчить, що країни з трансформаційними економіками, як правило, не в змозі здолати об'єктивні труднощі перехідного періоду без залучення та ефективного використання інвестицій. Інвестиції, загалом та іноземні, зокрема, створюють необхідні передумови для поживлення загальної економічної активності та формування національних інвестиційних ринків, дозволяючи досягти потрібного їх рівня (20—25 % ВВП) на фоні дефіциту внутрішніх інвестиційних ресурсів. Прямі іноземні інвестиції, зокрема, сприяють впровадженню технологічних нововведень, забезпечуючи зростання науково-технічного потенціалу, та стимулюють економічний розвиток, даючи змогу здійснювати структурну перебудову і модернізацію господарства в умовах сучасного глобалізованого економічного простору.

Існує багато форм та методів державної підтримки для залучення коштів загалом та в туристичну галузь, зокрема. Зазначимо, що УЄФА прописало дев'ять основних напрямів у підготовці до проведення „ЄВРО-2012”: стадіони, безпека, медична допомога та рятувальні операції, зв'язок та інформатика, авіаційне сполучення, інфраструктура, промоушн, готелі та розміщення. Звідси, 70 % всієї підготовки до Чемпіонату прямо чи опосередковано відноситься до туристичної сфери і безпосередньо залежить від фінансового ресурсу. У підготовці деяких попередніх футбольних євротурнірів використовувалися кошти, залучені під муніципальні облігації. Облігації муніципальної позики є привабливими завдяки тому, що вони є менш ризиковими (окрім державних) цінними паперами, відсутнє необхідне оформлення заставного майна, конкуренція між інвесторами сприяє зниженню відсоткових ставок, місто-емітент налагоджує безпосередньо стосунки з інвесторами, публічне розкриття інформації про фінансовий стан сприяє прозорості процесів управління містом та підвищення загальної довіри до органів управління, обсяг емісії обмежений законодавством. З 2003 року місцевими органами влади було погоджено з Міністерством фінансів здійснення випуску 32 муніципальних облігацій. У жовтні 2009 року Донецьк отримав 60 млн. гривень прибутків від продажу муніципальних облігацій. Кошти від їх реалізації спрямовано на будівництво та реконструкцію об'єктів міста та підготовку транспортної інфраструктури до «Євро-2012». Ці облігації, номіналом 1 тис. гри-

вень, випущені у бездокументарній формі з прибутковою ставкою 25 % [1].

У 2009 році дозвіл на випуск облігацій отримав Львів на суму 300 млн грн. Розмір відсоткового доходу — 20 % річних, періодичність виплати — один раз на квартал. Термін обігу облігацій — 5 років. Отримані кошти міська рада планує витратити виключно на підготовку міста до «Євро-2012» [2]. Незважаючи на те, що міжнародне рейтингове агентство Standard & Poor's присвоїло невисокий довготерміновий кредитний рейтинг «ССС+», а рейтинги облігацій знаходяться на рівні рейтингів міста і відображають низьку фінансову гнучкість, все ж така позиція дозволила забезпечити стабільне фінансування інфраструктурного будівництва, в тому числі і програми «Євро-2012».

Отже, використання муніципальних облігацій є одним із ефективних інструментів інвестиційного ринку, що формується в Україні і дозволяє гідно прийняти Чемпіонат Європи з футболу 2012 року, а також буде заохочувати до нас іноземних інвесторів.

Література

1. Донецьк планує отримати додаткові 60 мільйонів на Євро-2012 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.champion.com.ua/euro2012/4ace1121c5968/>

2. Міська рада схвалила випуск муніципальних облігацій на 300 млн грн [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://portal.lviv.ua/news/2009/03/19/141449.html>

УДК 330.339

О. О. Шутасва, канд. екон. наук, доц.
кафедри міжнародної економіки,
Таврійський національний
університет ім. В. І. Вернадського

ПРЯМЫЕ ИНОСТРАННЫЕ ИНВЕСТИЦИИ В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИКИ АР КРЫМ: АНАЛИЗ СОВРЕМЕННЫХ ТЕНДЕНЦИЙ

Иностранные инвестиции в настоящее время — мощный фактор конкурентоспособности и экономического роста. Инвестиционная деятельность на региональном уровне является движущей силой социально-экономического развития государства в целом.